

LIETUVOS RESPUBLIKOS EURO ĮVEDIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE ĮSTATYMAS

2014 m. balandžio 17 d. Nr. XII-828
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pasirengimo įvesti eurą, litų keitimo į eurus, litais išreikštų verčių perskaičiavimo į eurus išreikštas vertes Lietuvos Respublikoje įvedus eurą ir litų išėmimo iš apyvartos tvarką.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Euro ir lito perskaičiavimo kursas** (toliau – perskaičiavimo kursas) – pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 3 dalį neatšaukiamai nustatytas kursas, kuriuo eurai (litai) perskaičiuojami į litus (eurus).

2. **Euro įvedimo diena** – diena, nustatyta Europos Sąjungos Tarybos sprendime panaikinti išimtį Lietuvos Respublikai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 2 dalį, kai Lietuvos Respublika tenkina eurui įvesti reikalingas sąlygas.

3. **Litų keitimas į eurus** – grynųjų pinigų – litų banknotų ir monetų pakeitimas į grynuosius pinigus – eurų banknotus ir monetas taikant euro ir lito perskaičiavimo kursą.

4. **Teisiniai dokumentai** – kaip apibrėžtos „teisės priemonės“ 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu (OL 2004 m. specialusis leidimas, 10 skyrius, 1 tomas, p. 81), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2595/2000 (OL 2004 m. specialusis leidimas, 10 skyrius, 1 tomas, p. 261), (toliau – Reglamentas) 1 straipsnyje.

5. **Ūkio subjektas** – ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo ir neribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, išteklių ar mokesčių fondas, ūkininko ūkis, gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla (nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla, ar nenuolatinis Lietuvos gyventojas, veikiantis per nuolatinę bazę Lietuvos Respublikoje), užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė, esantys Lietuvos Respublikoje.

3 straipsnis. Euro įvedimas Lietuvos Respublikoje

1. Nuo euro įvedimo dienos *euro* tampa teisėta mokėjimo ir atsiskaitymo priemone Lietuvos Respublikoje.

2. Nuo euro įvedimo dienos litas naudojamas šio įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Nuo euro įvedimo dienos Lietuvos Respublikoje juridiniai ir fiziniai asmenys eurus mokėjimams ir atsiskaitymams privalo priimti be apribojimų, išskyrus šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje nustatytą išimtį.

4. Piniginės prievolės, piniginės baudos ir negrynieji pinigai perskaičiuojami iš litų į eurus šio įstatymo nustatyta tvarka.

5. Grynieji ir negrynieji pinigai – litai į eurus keičiami šio įstatymo nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Informacija apie eurų banknotų ir monetų atvaizdus

Lietuvos bankas viešai skelbia informaciją apie eurų banknotų averso ir reverso bei eurų monetų, išleistų visose valstybėse, kuriose piniginis vienetas yra *euro*, bendrosios pusės (reverso) ir nacionalinės pusės (averso) atvaizdus bei jų mokumo požymių aprašymus.

ANTRASIS SKIRSNIS

LITŲ KEITIMAS Į EURUS

5 straipsnis. Litų keitimas į eurus nuo euro įvedimo dienos

1. Lietuvos bankas litus į eurus keičia neatlygintinai neribotą laiką ir neribodamas sumos.

2. Bankai ir užsienio bankų filialai (toliau – bankai) litus į eurus keičia 6 mėnesius nuo euro įvedimo dienos neatlygintinai ir neribodami sumos. Šiam terminui pasibaigus,

bankai litų banknotus į eurus keičia dar 6 mėnesius neatlygintinai ir neribodami sumos. Bankų padalinių, kurie litus į eurus keis 6 mėnesius nuo euro įvedimo dienos ir kurie litų banknotus keis į eurus pasibaigus šiam terminui dar 6 mėnesius, sąrašus sudaro Lietuvos bankas bankų siūlymu. Pasibaigus šioje dalyje nustatytiems terminams, bankai litus į eurus gali keisti neribotą laiką savo nustatyta tvarka, kuri turi būti paskelbta aiškiai matomose klientų aptarnavimo vietose.

3. Akcinė bendrovė Lietuvos paštas (toliau – Lietuvos paštas) ir kredito unijos litus į eurus keičia 60 kalendorinių dienų nuo euro įvedimo dienos neatlygintinai Lietuvos pašto skyriuose ir kredito unijų padaliniuose. Lietuvos paštas, patvirtina ir paskelbia sąrašą skyrių, kuriuose keis litus į eurus, suderinęs su Lietuvos banku. Kredito unijų padalinių, kurie keis litus į eurus, sąrašą sudaro Lietuvos bankas kredito unijų siūlymu. Pasibaigus šioje dalyje nustatytam terminui, Lietuvos paštas ir kredito unijos litus į eurus gali keisti neribotą laiką savo nustatyta tvarka. Lietuvos paštas ir kredito unijos gali nusistatyti maksimalią vienu kartu keistiną litų į eurus sumą, kuri turi būti paskelbta aiškiai matomose klientų aptarnavimo vietose.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti juridiniai asmenys litus į eurus keičia laikydamiesi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 9–17 straipsnių reikalavimų.

5. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti juridiniai asmenys gali nustatyti ir aiškiai matomose klientų aptarnavimo vietose turi paskelbti reikalavimą, kad asmenys, norintys vienu kartu pasikeisti 15 000 litų viršijančią sumą (Lietuvos paštas ir kredito unijos gali nusistatyti kitą tokios maksimalios vienu kartu keistinos sumos dydį) į eurus, turi apie tai ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas pranešti jiems raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis, o keitimo metu turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

6 straipsnis. Aprūpinimas banknotais ir monetomis, jų paskirstymas, naikinimas ir keitimas

1. Iki euro įvedimo dienos Lietuvos bankas, vadovaudamasis Europos Sąjungos teisės aktais, organizuoja ir užtikrina euro monetų gamybą ir apsirūpinimą eurų banknotais, eurų monetų ir banknotų paskirstymą ir išdavimą bankams, taip pat eurų monetų rinkinių platinimą.

2. Lietuvos bankas atlieka išimtų iš apyvartos litų banknotų ir monetų naikinimą.

3. Lietuvos bankas ir bankai keičia susidėvėjusius ir sugadintus litų banknotus ir apyvartines monetas, kurie atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus, į eurus taikydami

perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

4. Lietuvos bankas parduoda Lietuvos banko numizmatines vertybes savo nustatyta tvarka, taip pat priima Lietuvos banko numizmatines vertybes, litų banknotus ir monetas, kurie buvo paskelbti mokėjimo ir atsiskaitymo priemonėmis, nominaliąja jų verte ir keičia juos į eurus taikydamas perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės.

TREČIASIS SKIRSNIS

LITŲ (EURŲ) PERSKAIČIAVIMAS Į EURUS (LITUS) IR MOKĖJIMAI NEGRYNAISIAIS PINIGAIS

7 straipsnis. Litų (eurų) perskaičiavimas į eurus (litus) ir apvalinimas

1. Perskaičiuojant litus į eurus ir eurus į litus, taikomos Reglamento 4 ir 5 straipsniuose nustatytos perskaičiavimo ir apvalinimo taisyklės.

2. Kai pinigų sumos litais perskaičiuojamos į eurus ar pinigų sumos eurai perskaičiuojamos į litus, išskyrus šiame straipsnyje numatytas išimtis, taikomas perskaičiavimo kursas ir apvalinimas atliekamas pagal matematinės skaičių apvalinimo taisyklės: jeigu po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, skaitmuo yra 5 arba didesnis negu 5, prie paskutinio skaitmens yra pridamas vienetasis, jeigu skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra mažesnis negu 5, paskutinis skaitmuo lieka nepakitęs.

3. Tais atvejais, kai dokumentai, kurių pagrindu turi būti atliekami mokėjimai, mokėjimą atliekančiam asmeniui yra pateikti anksčiau negu šio įstatymo penktajame skirsnyje nurodyti terminai, kurių metu kainos ir mokėtinos sumos nurodomos tiek litais, tiek eurai, šioje dalyje nurodytus litų perskaičiavimo į eurus veiksmus atlieka mokėjimą atliekantis asmuo.

4. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka paskirtos piniginės baudos ar nustatytos piniginės prievolės po litų perskaičiavimo į eurus apvalinamos vieno euro tikslumu visais atvejais paliekant perskaičiuotą skaičių eurai nepakitusių.

5. Tarifai, įkainiai, komisiniai užmokesčiai ir kiti litais (eurai) išreikšti dydžiai, kuriuos reikia perskaičiuoti į eurus (litus), perskaičiuojami ir išreiškiami eurai (litais) tiek

pat skaitmenų po kablelio tikslumu, kaip jie buvo išreikšti litais (eurais). Valstybės ir savivaldybių institucijos teisės aktų nustatyta tvarka ar šalys – tarpusavio susitarimu gali taikyti tikslesnius išraiškos būdus. Apvalinama iki 2 skaitmenų po kablelio tik apskaičiuavus galutinę pinigų sumą.

6. Perskaičiuojant prekių (paslaugų) vieneto kainą, vertė eurais nurodoma tokiu pačiu skaičiumi skaitmenų po kablelio kaip vieneto kaina litais.

7. Skaitmeninės reikšmės apvalinimui teisės aktuose taikomos šio straipsnio, šio įstatymo 31 ir 32 straipsnių nuostatos.

8 straipsnis. Darbo užmokesčio dydžio nurodymas eurais ir litais

Darbo sutartyse nustatyti darbo užmokesčio dydžiai litais nuo euro įvedimo dienos darbo sutartyse perskaičiuojami į eurus darbuotojo naudai apvalinant iki euro cento. Tais atvejais, kai skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra didesnis už 0, prie paskutinio skaitmens pridedamas vienetasis arba nustatomas naujas dydis, ne mažesnis už buvusį litais nustatytą dydį, perskaičiuotą į eurus.

9 straipsnis. Pensijų ir kitų socialinės apsaugos išmokų mokėjimas ir jų perskaičiavimas

1. Nuo euro įvedimo dienos visos pensijos ir kitos socialinės apsaugos išmokos mokamos eurais.

2. Iki euro įvedimo dienos apskaičiuotos, bet neišmokėtos pensijos ir kitos socialinės apsaugos išmokos litais nuo euro įvedimo dienos perskaičiuojamos į eurus asmens naudai apvalinant iki euro cento. Tais atvejais, kai skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra didesnis už 0, prie paskutinio skaitmens pridedamas vienetasis arba nustatomas naujas dydis, ne mažesnis už buvusį litais nustatytą dydį, perskaičiuotą į eurus.

3. Iki euro įvedimo dienos apskaičiuotos pensijų ir kitų socialinės apsaugos išmokų permokų ir nepriemokų sumos litais nuo euro įvedimo dienos perskaičiuojamos į eurus taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisykles.

10 straipsnis. Pinigų sąskaitose ir elektroninių pinigų vertės neatlygintinas perskaičiavimas

1. Euro įvedimo dieną pinigų sumos litais visose kredito įstaigų ir kitų finansų įstaigų bei mokėjimo įstaigų sąskaitose perskaičiuojamos į eurus neatlygintinai, taikant perskaičiavimo kursą ir laikantis šio įstatymo 7, 31 ir 32 straipsniuose nustatytų perskaičiavimo bei kitų reikalavimų bei išsaugant sąskaitos, kurioje yra pinigai, unikalų numerį.

2. Kai asmuo iki euro įvedimo dienos turi sąskaitų litais ir eurai toje pačioje įstaigoje, vienoje iš nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, per 60 kalendorinių dienų nuo euro įvedimo dienos jis turi teisę nurodyti uždaryti vieną ar keletą sąskaitų ir pervesti joje arba jose esančias lėšas pasirinktinai į kitą arba kitas sąskaitas toje įstaigoje neatlygintinai.

3. Elektroninių pinigų vertės litais perskaičiavimui verte eurai *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

11 straipsnis. Mokėjimų negrynaisiais pinigais valiuta

1. Iki euro įvedimo dienos atliekami ar atliktini mokėjimai negrynaisiais pinigais litais nuo euro įvedimo dienos atliekami eurai.

2. Iki euro įvedimo dienos pradėti mokėjimai negrynaisiais pinigais litais, kurie bus baigti euro įvedimo dieną arba vėliau, nuo euro įvedimo dienos atliekami eurai taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

NUORODOS Į LITUS IR KITUS SUSIJUSIUS DYDŽIUS TEISINIUOSE DOKUMENTUOSE

12 straipsnis. Nuorodos į VILIBOR teisiniuose dokumentuose

1. Visos teisinių dokumentų nuorodos į VILIBOR indeksą nuo euro įvedimo dienos yra laikomos nuorodomis į EURIBOR indeksą, išskyrus vienos nakties VILIBOR indeksą, o nuorodos į vienos nakties VILIBOR indeksą yra laikomos nuorodomis į EONIA indeksą. Sutartyse šalys gali numatyti kitaip.

2. Jeigu teisiniuose dokumentuose numatyta nuoroda į VILIBOR indeksą laikotarpiui, prasidėjusiam iki euro įvedimo dienos ir pasibaigiančiam po euro įvedimo dienos, šis palūkanų normų dydis naudojamas iki laikotarpio, kuriam jis nustatytas, pabaigos, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

3. Kai keičiamas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas indeksas, kreditorius negali padidinti maržos, naudojamos apskaičiuojant palūkanų normą kartu su VILIBOR indeksu arba kitaip pabloginti skolininko teisinę padėtį pagal paskolos sutartį.

13 straipsnis. Finansų rinkos dalyvių teikiamas paslaugas reglamentuojančių teisinių dokumentų pakeitimai

1. Finansų įstaigos, informuotiesiems investuotojams skirti kolektyvinio investavimo subjektai ir jų valdymo įmonės bei draudimo ir perdraudimo įmonės po šio įstatymo įsigaliojimo atlieka su valiutos pakeitimu susijusius pensijų fondų taisyklių, draudimo taisyklių, kolektyvinio investavimo subjektų steigimo dokumentų, prospektų, pagrindinės informacijos investuotojams ir kitų panašias susijusias finansų rinkos dalyvių teikiamas paslaugas reglamentuojančių dokumentų pakeitimus ne vėliau kaip per vienus metus nuo euro įvedimo dienos. Keičiami tik šioje dalyje nurodyti dokumentai, pagal kuriuos sudaromos naujos sutartys.

2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose dokumentuose keičiamos tik su euro įvedimu susijusios nuostatos, kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatos, reikalaujančios dėl tokių dokumentų pakeitimo gauti išankstinį Lietuvos banko leidimą (pritarimą), netaikomos.

14 straipsnis. Vertybinių popierių nominaliosios vertės ir kitų finansinių priemonių vertės išraiškos pakeitimas

1. Visų litais išleistų Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių nominaliosios vertės išraiška litais į išraišką eurai pakeičiama pagal kiekvieną vertybinio popieriaus emisijos atpažinimo kodą, kiekvienoje konkreto investuotojo atskiroje sąskaitoje turimų vertybinių popierių bendrąją nominaliąją vertę padalijant iš perskaičiavimo kurso, padauginant iš 100 ir apvalinant iki sveikojo skaičiaus. Gauta reikšmė yra to investuotojo turimų vertybinių popierių, kurių nominalioji vertė yra vienas euro centas, skaičius.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių nominaliosios vertės pakeitimo tvarka, nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, taikoma ir kitiems nematerialiems ne nuosavybės vertybiniais popieriams, jeigu ne nuosavybės vertybinių popierių emisijos sąlygose nebuvo numatyta kitokia nominaliosios vertės keitimo tvarka.

3. Konvertuojamų obligacijų nominalioji vertė keičiama pagal kiekvieną obligaciją atskirai. Jos nominalioji vertė dalijama iš perskaičiavimo kurso ir apvalinama iki dviejų skaitmenų po kablelio šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

4. Nuosavybės vertybinių popierių nominalioji vertė keičiama taip: bendra tos pačios klasės ir nominaliosios vertės išleistų vertybinių popierių nominalioji vertė litais dalijama iš perskaičiavimo kurso ir iš išleistų tos klasės ir nominaliosios vertės vertybinių popierių skaičiaus. Gauta reikšmė apvalinama iki dviejų skaitmenų po kablelio šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

5. Nepažeisdamas šio straipsnio 1–4 dalių nuostatų, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatų, Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas nustato įtrauktų į jo apskaitą vertybinių popierių nominaliosios vertės pakeitimo tvarką.

6. Pensijų fondų ir kolektyvinio investavimo subjektų vieneto vertė keičiama pensijų fondų ir kolektyvinio investavimo subjektų gryųjų aktyvų vertę perskaičius pagal perskaičiavimo kursą ir ją padalijus iš viso pensijų fondų ir kolektyvinio investavimo subjektų vienetų skaičiaus. Gauta reikšmė apvalinama iki keturių skaitmenų po kablelio šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

7. Pajų (žemės ūkio bendrovėse – minimalaus pajinio įnašo dydis, kiekvieno nario ir pajininko pajaus dydis, kooperatinėse bendrovėse (kooperatyvuose) – minimalaus ir maksimalaus pajų dydžiai, kiekvieno nario pajaus dydis) vertė, stojamojo mokesčio dydis (vertė), teisių vertė keičiami taip: kiekvieno pajaus (pajinio įnašo ar pajaus dydžio) vertė, stojamojo mokesčio dydis (vertė), teisių vertė perskaičiuojami pagal perskaičiavimo kursą, gautą reikšmę suapvalinus iki dviejų skaitmenų po kablelio šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

8. Žemės ūkio bendrovės įstatuose nustatytas minimalus pajinio įnašo dydis ir kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) ar jų sąjungos įstatuose nustatyti minimalaus ir maksimalaus pajaus ir stojamojo mokesčio dydžiai, išreikšti skaitmenine verte litais, turi būti pakeisti, o įstatatai su šiais pakeitimais nustatyta tvarka įregistruoti ne vėliau kaip per vienus kalendorinius metus nuo euro įvedimo dienos Lietuvos Respublikoje. Keičiant įstatus, juose nurodyti dydžiai perskaičiuojami pagal šio straipsnio 7 dalies nuostatas į dydžius, išreikštus skaitmenine verte eurais ir euro centais, ir šių bendrovių narių susirinkimų sprendimais gali būti suapvalinti (pasirinktu apvalinimo tikslumu) į didesnę ar mažesnę pusę.

9. Vertybinių popierių ir kitų finansinių priemonių kainoms netaikomos šio įstatymo 17 straipsnio nuostatos dėl kainų nurodymo eurais ir litais.

15 straipsnis. Valstybės vardu paimtų paskolų, valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų perskaičiavimas

Valstybės vardu paimtų paskolų, valstybės perskolinamų paskolų ir suteiktų valstybės garantijų nominalioji vertė litais perskaičiuojama ir išreiškiama eurais ir euro centais taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės.

16 straipsnis. Nuorodos į oficialų lito kursą užsienio valiutų atžvilgiu teisiniuose dokumentuose

1. Visos teisinių dokumentų nuorodos į Lietuvos banko nustatomą ir skelbiamą oficialų lito kursą užsienio valiutų atžvilgiu (Lietuvos banko nustatytą lito ir užsienio valiutos santykį) nuo euro įvedimo dienos yra laikomos nuorodomis į Europos centrinio banko paskelbtus orientacinius euro ir užsienio valiutų santykius.

2. Kai užsienio valiutų ir euro santykių Europos centrinis bankas neskelbia, nuorodos į Lietuvos banko nustatomą ir skelbiamą oficialų lito kursą užsienio valiutų atžvilgiu (Lietuvos banko nustatytą lito ir užsienio valiutos santykį) nuo euro įvedimo dienos laikomos nuorodomis į Lietuvos banko nustatomus ir skelbiamus orientacinius euro ir užsienio valiutų santykius.

PENKTASIS SKIRSNIS

KAINŲ IR KITŲ DYDŽIŲ NURODYMAS EURAIS IR LIT AIS

17 straipsnis. Kainų nurodymas eurais ir litais

1. Asmenys, parduodantys prekes (paslaugas), turi pradėti nurodyti prekių (paslaugų) kainas jų skelbimo vietose litais ir eurais pagal perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po perskaičiavimo kurso nustatymo dienos ir tai daryti ne trumpiau kaip 6 mėnesius nuo euro įvedimo dienos.

2. Nurodomos kainos eurais ir litais turi būti aiškiai suprantamos, negali būti klaidinančios.

18 straipsnis. Pašto mokes ženklų naudojimo laikotarpis

Pašto mokes ženklai, kurių nominalioji vertė nurodyta litais ir eurai, naudojami pašto paslaugoms apmokėti ir pasibaigus šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytam kainų nurodymo eurai ir litais laikotarpiui neribotą laiką. Pašto mokes ženklai, kurių nominalioji vertė nurodyta litais, naudojami pašto paslaugoms apmokėti dvejus metus nuo euro įvedimo dienos taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės. Šios nuostatos taip pat taikomos nurodant nominaliąją vertę ant tipografiniu būdu atspausdintų vokų ir atvirlaiškių pašto ženklų atvaizdų.

19 straipsnis. Keleivių vežimo oro, vandens, geležinkelių ir kelių transportu tolimojo, priemiestinio ir vietinio susisiekimo maršrutais bilietų naudojimo laikotarpis

Keleivių vežimo oro, vandens, geležinkelių ir kelių transportu tolimojo, priemiestinio ir vietinio susisiekimo maršrutais bilietai, kurių nominalioji vertė nurodyta litais ir eurai, naudojami transporto paslaugoms apmokėti neribotą laiką pasibaigus šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytam kainų nurodymo eurai ir litais laikotarpiui. Keleivių vežimo oro, vandens, geležinkelių ir kelių transportu tolimojo, priemiestinio ir vietinio susisiekimo maršrutais bilietai, kurių nominalioji vertė nurodyta litais, naudojami dvejus metus nuo euro įvedimo dienos taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisyklės.

20 straipsnis. Piniginių baudų ir piniginių prievolių nurodymas eurai ir litais

1. Teismai, kitos institucijos ir pareigūnai, kurie vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu ir kitais įstatymais skiria pinigines baudas ar nustato kitas pinigines prievoles, surašydami administracinį nurodymą, priimdami sprendimą skirti baudą ar nustatyti piniginę prievolę, kurių sumokėjimo terminas apima ir euro įvedimo datą, skiriamos baudos ar nustatomos prievolės piniginės išraiškos dydžius nurodo litais ir eurai taikydami perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytą apvalinimo taisyklę.

2. Jeigu asmeniui paskirta piniginė bauda ar nustatyta piniginė prievolė įstatymų nustatyta tvarka išdėstyta per teismo, kitos institucijos ar pareigūno nustatytą laikotarpį, kuris apima ir euro įvedimo datą, teismas, institucija ar pareigūnas, nurodydami skiriamos piniginės baudos ar nustatytos piniginės prievolės dydį tiek litais, tiek eurai, perskaičiuoja

į eurus visą po euro įvedimo dienos mokėtiną pinigines baudos ar pinigines prievolės dalį ir apvalina šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

3. Teismai ir išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos, iki euro įvedimo dienos nagrinėdami skundus ir apeliacinius bei kasacinius skundus dėl sprendimų skirti baudą ar nustatyti piniginę prievolę, savo sprendime nurodo paskirtos pinigines baudos ar nustatytos pinigines prievolės pinigines išraiškos dydį litais ir eurais taikydami perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytą apvalinimo taisyklę, jeigu paskirtos baudos ar nustatytos pinigines prievolės sumokėjimo terminas apima ir euro įvedimo datą.

4. Teismai ir išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos, nuo euro įvedimo dienos nagrinėdami skundus ir apeliacinius bei kasacinius skundus dėl iki euro įvedimo dienos priimtų sprendimų skirti baudą ar nustatyti piniginę prievolę, savo sprendime nurodo paskirtos pinigines baudos ar nustatytos pinigines prievolės pinigines išraiškos dydį eurais taikydami perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytą apvalinimo taisyklę.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

APSKAITOS, MOKESČIŲ MOKĖJIMO IR DEKLARACIJŲ PRITAIKYMAS EURO ĮVEDIMUI

21 straipsnis. Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai

1. Nuo euro įvedimo dienos apskaitos dokumentai surašomi ir duomenys, jeigu jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu, prasidedančiu euro įvedimo dieną, į apskaitos registrus įtraukiami eurais, o prireikus – ir eurais, ir užsienio valiuta.

2. Litais išreikšti apskaitos registru duomenys, kurie į apskaitą buvo įtraukti iki dienos, einančios prieš euro įvedimo dieną, perskaičiuojami į eurus taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisykles.

22 straipsnis. Metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimas

1. Ūkio subjektai, kurių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, paskutinių metų iki euro įvedimo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius rengia duomenis pateikdami litais. Ūkio subjektai, kurių finansiniai metai nesutampa su

kalendoriniais metais ir kurių finansinių metų paskutinė diena yra vėlesnė už euro įvedimo dieną, finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose duomenis pateikia eurai.

2. Finansinių ar biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, kuriame duomenys pirmą kartą pateikiami eurai, praėjusių ataskaitinių laikotarpių palyginamieji duomenys litais perskaičiuojami ir nurodomi eurai taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisykles.

23 straipsnis. Mokesčių deklaracijų parengimas ir tikslinimas

1. Mokesčių deklaracijose piniginės vertės nurodomos ta valiuta, kuri valstybėje buvo teisėta mokėjimo priemonė mokestinio laikotarpio, už kurį yra teikiama deklaracija, pabaigoje.

2. Mokesčių deklaracijose tikslinamos piniginės vertės nurodomos ta valiuta, kuri valstybėje buvo teisėta mokėjimo priemonė mokestinio laikotarpio, už kurį yra teikiama patikslinta mokesčio deklaracija, pabaigoje.

24 straipsnis. Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų mokėjimo operacijų tvarkymas ir su jomis susijusių sumų perskaičiavimas

1. Nuo euro įvedimo dienos visų mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų bei su jomis susijusių mokėtinų sumų (delspinigiai, baudos, palūkanos) mokėjimo operacijos tvarkomos eurai.

2. Siekiant užtikrinti mokesčių mokėjimą eurai (taip pat išankstinį mokėjimą), mokesčių teisės aktais nustatyti mokesčiai, rinkliavos ir kitos įmokos, delspinigiai ir baudos, išskyrus atvejus, kai delspinigiai ir baudos yra nurodyti ir eurai šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka, pagal mokestinės paskolos sutartį mokamos palūkanos ir jų delspinigiai, ir piniginiai užstatai, kurie iki euro įvedimo dienos arba pagal šio įstatymo 23 straipsnį buvo apskaičiuoti litais, nuo euro įvedimo dienos perskaičiuojami į eurus taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisykles.

3. Mokesčių mokėtojo iki euro įvedimo dienos per didelės ar klaidingai sumokėtos mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų sumos bei su jomis susijusios mokėtinos sumos (delspinigiai, baudos, palūkanos) grąžinamos jas perskaičiuojant į eurus taikant perskaičiavimo kursą ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas apvalinimo taisykles.

25 straipsnis. Deklaracijos ir ataskaitos

1. Teisės aktuose numatytose deklaracijose ir ataskaitose, išskyrus šio įstatymo 22 ir 23 straipsniuose numatytus atvejus, kuriose turi būti nurodyti duomenys apie pinigų sumas ir vertę pinigais, pinigų sumos ir vertės nurodomos ta valiuta, kuri valstybėje buvo teisėta mokėjimo priemonė laikotarpiu, už kurį yra pateikta tokia deklaracija ar ataskaita, pabaigoje, išskyrus atvejus, kai specialiuose teisės aktuose nurodyta, kad deklaracijoje ar ataskaitoje turi būti nurodyta valiuta, kuria buvo įvykdytas sandoris.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytose deklaracijose ir ataskaitose tikslinami duomenys apie pinigų sumas ir vertę pinigais nurodomi ta valiuta, kuri valstybėje buvo teisėta mokėjimo priemonė laikotarpiu, už kurį yra pateikta tokia deklaracija ir ataskaita.

SEPTINTASIS SKIRSNIS**LITŲ IR EURŲ NAUDOJIMAS PO EURO ĮVEDIMO****26 straipsnis. Teisė naudoti litų banknotus ir monetas**

1. Lietuvos Respublikos piniginis vienetas litas, kurį sudaro 100 centų, kaip teisėta ir privaloma priimti mokėjimo priemonė atsiskaitant grynaisiais pinigais naudojamas 15 kalendorinių dienų nuo euro įvedimo dienos.

2. Nuo euro įvedimo dienos Lietuvos bankui, kredito įstaigoms ir Lietuvos paštui draudžiama išduoti litų banknotus ir monetas.

3. Nuo euro įvedimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nenurodyti asmenys vieno atsiskaitymo metu neprivalo priimti daugiau kaip 50 galiojančių lito monetų, nepaisant jų vertės, ir privalo priimti neribotą skaičių litų banknotų.

4. Nuo euro įvedimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį atsiskaitant grynaisiais pinigais litais grąža duodama eurais, išskyrus šio straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytus atvejus ir kai yra pagrįstų priežasčių, dėl kurių to negalima padaryti.

5. Nuo euro įvedimo dienos litai bankomatuose neišduodami.

6. Nuo euro įvedimo dienos automatinėse prekybos (paslaugų teikimo) vietose, kuriose įplaukos registruojamos ir prekės išduodamos (paslaugos suteikiamos) be kasininko ar kito darbuotojo, atsiskaitoma eurais, jeigu nėra galimybės atsiskaityti abiem valiutomis. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam laikotarpiui, atsiskaityti automatinėse prekybos (paslaugų teikimo) vietose galima tik eurais.

7. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį viešojo transporto priemonėse ir taksi atsiskaitant litais turi būti siekiama grąžą duoti eurais, bet gali būti duodama litais, o atsiskaitant eurais grąža turi būti duodama eurais.

8. Nuo euro įvedimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį kasos pajamų ir išlaidų orderiuose, pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvituose, kasos aparato kvituose, taksometro spausdintuvo spausdinamuose kvituose esant galimybei sumos nurodomos litais ir eurais. Jeigu tokios galimybės nėra, sumos nurodomos arba litais, arba eurais. Pasibaigus šiam laikotarpiui, sumos nurodomos tik eurais.

27 straipsnis. Eurų naudojimas

1. Eurų naudojimą reglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai.

2. Nuo euro įvedimo dienos šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nenurodyti asmenys vieno atsiskaitymo metu neprivalo priimti daugiau kaip 50 galiojančių eurų monetų, nepaisant jų vertės, ir privalo priimti neribotą skaičių eurų banknotų.

28 straipsnis. Teisinių dokumentų tęstinumas

1. Lito išėmimas iš apyvartos nepakeičia jokių teisinių dokumentų sąlygų, neatleidžia nuo teisinių dokumentų vykdymo pareigos ar nepateisina jų nevykdymo, taip pat nesuteikia teisės šaliai vienašališkai dokumentą pakeisti ar nutraukti jo teisinį galiojimą, išskyrus atvejus, kai teisinių dokumentų sąlygos ar susitarimo tarp šalių sąlygos numato kitaip.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo tarp šalių sąlygos negali numatyti, kad vartojimo sutartyse nurodytos sumos litais gali būti perskaičiuotos į sumas eurais kitokiu negu perskaičiavimo kursu ir suapvalinus kitaip, negu šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, ir (arba) numatyti kitų sunkinančių vartotojo padėtį sąlygų.

3. Jeigu po euro įvedimo dienos teisiniuose dokumentuose yra nuorodų į litą, tokios nuorodos laikomos nuorodomis į eurą perskaičius pagal perskaičiavimo kursą ir suapvalinus šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

29 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Asmenys, pažeidę šio įstatymo 5, 7, 10, 13, 14, 17, 18, 19, 26 ir 27 straipsniuose nustatytus reikalavimus, traukiami administracinėn atsakomybėn šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Už šio įstatymo pažeidimą fiziniams asmenims skiriamas įspėjimas, juridinių asmenų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims – įspėjimas arba bauda iki vieno tūkstančio litų.

3. Už pakartotinį šio įstatymo pažeidimą fiziniams asmenims skiriama bauda iki penkių tūkstančių litų, juridinių asmenų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims – bauda nuo vieno tūkstančio iki dešimties tūkstančių litų.

4. Šiame įstatyme nustatytų reikalavimų laikymosi priežiūrą pagal kompetenciją atlieka Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Visuomenės sveikatos priežiūros centrai apskrityse, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos bankas, Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgalioti pareigūnai, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, transporto kontrolę atliekantys subjektai, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba.

5. Už šio įstatymo 5, 7, 10, 13, 14, 17, 26 ir 27 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimą prižiūrimų finansų rinkos dalyvių vadovams ar jų įgaliotiems asmenims šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas administracines nuobaudas skiria Lietuvos bankas.

6. Už šio įstatymo 5, 18, 26 ir 27 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimą elektroninių ryšių, pašto ir pasiuntinių paslaugų teikėjų vadovams šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas administracines nuobaudas skiria Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba.

7. Už šio įstatymo 7, 17, 19 ir 26 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimą šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas administracines nuobaudas skiria Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Visuomenės sveikatos priežiūros centrai apskrityse, Valstybinė

akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos, savivaldybių vykdomųjų institucijų įgalioti pareigūnai, Konkurencijos taryba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, transporto kontrolę atliekantys subjektai, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba.

8. Administracinių teisės pažeidimų protokolus dėl šio įstatymo pažeidimų surašo šio straipsnio 4 dalyje nurodytų institucijų tam įgalioti pareigūnai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

9. Šio įstatymo pažeidimų bylų teiseną vyksta, šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos administracinės nuobaudos parenkamos ir baudų dydžiai nustatomi bei nutarimai skirti administracines nuobaudas vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu.

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis. Euro įvedimo išlaidų atlyginimas

1. Iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamos biudžetinės įstaigos euro įvedimo išlaidas padengia iš joms skirtų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo ar Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšas administruojančios įstaigos euro įvedimo išlaidas padengia iš šių fondų lėšų.

3. Šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatytu terminu Lietuvos pašto išlaidos keičiant litus į eurus dengiamos iš valstybės biudžeto lėšų.

4. Fiziniai ir šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nenurodyti juridiniai asmenys euro įvedimo išlaidas padengia iš savo lėšų.

31 straipsnis. Teisės aktų pakeitimams dėl euro įvedimo taikomi reikalavimai

1. Šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytos nuostatos taikomos tik tiems teisės aktų pakeitimams, kurie daromi dėl nuostatų, susijusių su euro įvedimu, ir kiek tai yra būtina dėl euro įvedimo.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teisės aktų nuostatos, susijusios su euro įvedimu, šiame įstatyme, yra:

1) litais išreikštos skaitmeninės vertės, perskaičiuojamos į eurus ir apvalinamos šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) litais suapvalintu skaičiumi (suapvalintu 0,1; 1; 10; 100 ir t. t. tikslumu) išreikšta skaitmeninė vertė, kuri keistina skaitmenine verte eurai, perskaičiuojant ją pagal perskaičiavimo kursą ir suapvalinant į didesnę ar mažesnę pusę ne mažesniu negu skaitmeninės vertės litais apvalinimo tikslumu;

3) teisės akto nuostatos pakeitimas yra daromas taikant šio straipsnio 3 dalį;

4) teisės akto nuostatose numatomi kiti euro įvedimui būtini, bet su skaitmeninės vertės litais pakeitimu skaitmenine verte eurai nesusiję pakeitimai.

3. Teisės aktuose nustatyti skaitmeninių verčių litais apvalinimo principai taikomi ir eurams.

32 straipsnis. Pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms institucijoms

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos ne vėliau kaip likus 2 mėnesiams iki euro įvedimo dienos:

1) parengia ir pateikia Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su šio įstatymo įgyvendinimu, projektus;

2) pagal savo kompetenciją parengia ir patvirtina arba pateikia tvirtinti teisės aktų, kuriuose nustatyti su darbo užmokesčio, pensijų, socialinės apsaugos išmokų mokėjimu susiję dydžiai litais (minimalusis valandinis atlygis, minimalioji mėnesinė alga, bazinė mėnesinė alga, bazinis valandinis atlygis, Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, socialinės apsaugos išmokų ataskaitos rodikliai ir kita), taip pat bazinis bausmių ir nuobaudų dydis litais, nuo euro įvedimo dienos įsigaliosiančios nuostatos, numatančios pinigines išraiškas eurai, projektus. Tais atvejais, kai nurodytus dydžius perskaičiuojant į eurus trečias skaitmuo po kablelio yra didesnis negu 0, prie antro skaitmens po kablelio pridedamas vienetas arba nustatomas naujas dydis, kuris turi būti ne mažesnis už buvusį litais nustatytą dydį, perskaičiuotą į eurus pagal perskaičiavimo kursą;

3) nustato kainų nurodymo eurai ir litais bei šiam nurodymui ir perskaičiavimui keliamų reikalavimų laikymosi priežiūros tvarką.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos bankas ir kitos institucijos, įskaitant savivaldybių institucijas, pagal savo kompetenciją ne vėliau kaip likus 2 mėnesiams iki euro įvedimo dienos parengia teisės aktus, rekomendacijas ir paaiškinimus, susijusius su euro įvedimu.

33 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 32 straipsnį, įsigalioja dieną, kurią Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą panaikinti išimtį Lietuvai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 2 dalį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė